

UZASADNIENIE

P. L. (1) został oskarżony o to, że utrudnił inspektorowi kontroli skarbowej z Urzędu Kontroli Skarbowej w W., tj. osobie uprawnionej do przeprowadzenia czynności kontroli skarbowej w podmiocie P. S. P. W. ul. (...) lok. (...), wykonania w okresie od 27 listopada 2014 r. do 31 lipca 2015 r., czynności sprawdzenia prawidłowości rozliczenia się ww. podmiotu z budżetem państwa z tyt. podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2010 do grudnia 2010 r., w ten sposób, iż wezwany na podstawie przepisów art. 155 § 1 i art. 189 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa do przedstawienia dowodów, w tym ksiąg podatkowych prowadzonych w zakresie rozliczenia podatku od towarów i usług za kontrolowany okres oraz przedłożenia do kontroli dokumentacji źródłowej stanowiącej podstawę dokonania zapisów w ww. księgach podatkowych, tj. faktur VAT lub ich duplikatów, żądanej dokumentacji nie okazał, czym sprawdzenie rzetelności rozliczenia się z budżetem państwa z tyt. podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2010 do grudnia 2010 r. znacznie opóźnia i utrudnia,

tj. o przestępstwo skarbowe określone w art. 83 § 1 kks.

Na podstawie całokształtu okoliczności ujawnionych w toku rozprawy Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

P. L. (2) w 2010 r. prowadził działalność gospodarczą pod nazwą P. S. z siedzibą w W. przy ul. (...).

W dniu 2 grudnia 2014 r. P. L. (1) doręczono postanowienie o wszczęciu przeciw niemu postępowania kontrolnego. Zakresem kontroli objęto kontrolę rzetelności kontrolowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za styczeń – grudzień 2010 r.

dowód: protokół z czynności przeprowadzonych w toku postępowania kontrolnego – k. 84-93

W toku prowadzonej kontroli podjęto szereg czynności, w tym m.in. w trybie art. 155 § 1 i art. 189 § 1 ustawy O. podatkowa pismem z dnia 14 stycznia 2015 r. P. L. (1) został wezwany przez inspektora urzędu kontroli skarbowej z Urzędu Kontroli Skarbowej w W. do przedstawienia w terminie 14 dni od daty doręczenia wezwania dowodów:

- 1) Księgi podatkowej prowadzonej w zakresie podatku od towarów i usług za styczeń – grudzień 2010 r., tj. ewidencji VAT zakupów i sprzedaży,
- 2) Dokumentów źródłowych stanowiących podstawę dokonania zapisów w ww. księgach podatkowych, tj. faktur VAT lub ich duplikatów,
- 3) Umów zawartych z kontrahentami,
- 4) Opracowań, badań i innych materiałów dotyczących świadczonych, jak i nabywanych usług,
- 5) Deklaracji VAT-7 za poszczególne miesiące 2010 r.,

zaś w przypadku nieposiadania powyższej dokumentacji – o ich odtworzenie. W wezwaniu wskazano miejsce, w którym powyższe dowody należy przedstawić. Wezwanie to doręczono oskarżonemu dnia 20 stycznia 2015 r. (k. 13).

W odpowiedzi P. L. (1) poinformował, iż do dnia 14 lutego 2015 r. przebywa na wyjeździe. Zobowiązał się przedstawić wymagane dowody niezwłocznie po powrocie z urlopu (k. 14). Pomimo upływu terminu dokumenty nie zostały złożone, zatem postanowieniem z dnia 25 lutego 2015 r. na P. L. (1) została nałożona kara porządkowa.

Wezwanie o przedstawienie wyżej wymienionych dowodów zostało ponowione pismem z dnia 26 lutego 2015 r. Pomimo tego P. L. (1) wskazanych w wezwaniu dokumentów nie złożył.

dowód: protokół z czynności przeprowadzonych w toku postępowania kontrolnego – k. 84-93;

wezwanie wraz z odpowiedzią – k. 12-15

Wobec powyższego kontrola podmiotu P. S. P. L. (1) w zakresie rzetelności rozliczenia się z budżetem państwa z tytułu podatku od towarów i usług za okres od stycznia 2010 do grudnia 2010 r. odbywała się za pomocą innych dowodów. M.in. ustalano kontrahentów firmy w oparciu o historie rachunków bankowych przekazanych przez instytucje finansowe, przesłuchano szereg świadków i zwrócono się do niemieckiej i włoskiej administracji podatkowej o ustalenie przebiegu transakcji z kontrahentami oraz o przekazanie wszelkiej dokumentacji. Spowodowało to znaczne opóźnienie i utrudnienie w sprawdzeniu rzetelności rozliczenia się z budżetem państwa.

dowód: protokół z czynności przeprowadzonych w toku postępowania kontrolnego – k. 84-93;

zeznania W. T. – k. 165-166;

częściowo wyjaśnienia oskarżonego – k. 146

Decyzją nr (...) z dnia 10 listopada 2015 r. Dyrektor Urzędu Kontroli Skarbowej w W. określił prawidłową wysokość zobowiązania podatkowego VAT względem P. L. (1) za poszczególne miesiące.

dowód: decyzja - k. 96-101

P. L. (1), syn A. i D. z domu T. urodził się (...) w W.. Ma wykształcenie średni, jest zatrudniony na umowę o pracę na stanowisku przedstawiciela handlowego z wynagrodzeniem 1.800 zł miesięcznie. Nie posiada majątku. Jest kawalerem, ma na utrzymaniu jedno małoletnie dziecko. Nie leczył się psychiatrycznie, psychologicznie, neurologicznie, nigdy nie był od niczego uzależniony. Nie był karany.

dowód: dane osobopoznawcze – k. 111, 145v,

karta karna – k. 136;

informacja z art. 213 § 1a kpk – k. 113.

Oskarżony P. L. (1) w toku postępowania przygotowawczego odmówił składania wyjaśnień (k. 74). Przed Sądem (k. 146) oskarżony nie przyznał się do popełnienia zarzucanego mu czynu i wyjaśnił, iż w momencie składania deklaracji rocznej był w posiadaniu wszystkich dokumentów, w tym tych z roku 2008-2009, jednak w 2009 r. został mu skradziony samochód i dokumenty zaginęły. Natomiast dokumenty źródłowe z 2010 roku zostały zniszczone i wyrzucone przez jego ojczyma. W momencie kiedy zwracał się do niego Urząd Skarbowy już ich nie miał.

Wyjaśnienia oskarżonego P. L. (1) Sąd uznał za wiarygodne jedynie w zakresie tego, że było w stosunku do niego prowadzone postępowanie kontrolne, że wezwano go do złożenia stosownej dokumentacji i że oskarżony dokumentów tych nie złożył. Są to okoliczności bezsporne, potwierdzono dowodami z dokumentów takich jak protokół (k. 84-93), wezwanie wraz z odpowiedzią (k. 14-15), decyzją (k. 96-101) oraz zeznaniami W. T. (k. 165-166).

W pozostałym zakresie wyjaśnienia P. L. (1) Sąd uznał za nielogiczne, niezgodne z doświadczeniem życiowym, a zatem i niezgodne z prawdą. W szczególności Sąd nie dał wiary temu, że dokumenty, o których złożenie wzywał organ skarbowy zostały wyrzucone przez ojczyma oskarżonego. Doświadczenie życiowe podpowiada, że z dokumentami związanymi z prowadzoną działalnością gospodarczą, które stanowią podstawę do ustalenia rozliczeń z Urzędem Skarbowym postępuje się szczególnie ostrożnie, należyte dba się by nie zaginęły bądź nie uległy zniszczeniu. Z pewnością nie pozostawia się ich w rękach ojczyma, z którym pozostaje się w konflikcie i w mieszkaniu, w którym się nie przebywa. Nadto gdy dokumenty takie znajdują się w miejscu dla nich niebezpiecznym, osoba odpowiedzialna powinna niezwłocznie zareagować na prośbę by je zabrać, a tym bardziej, gdy istnieje groźba, że

zostaną wyrzucone (k. 167). W ocenie Sądu również nierealnym jest to, by jednej, tej samej osobie zaginęły w różnych okolicznościach wszystkie dokumenty księgowe, nie tylko z okresu objętego zarzutem, ale także jak wskazała świadek W. T. (k. 165) z lat wcześniejszych. ***Stąd w ocenie Sądu wyjaśnienia oskarżonego w tym zakresie stanowią przyjęta na potrzeby niniejszego procesu linię obrony i nie odpowiadają prawdzie.***

Za w całości niewiarygodne Sąd uznał zeznania świadka S. M. – ojczyma oskarżonego (k. 167), bowiem były niespójne, nielogiczne i niezgodne z doświadczeniem życiowym. S. M. potwierdził wyjaśnienia oskarżonego, że żądane przez organ skarbowy dokumenty zniszczył. Jak zeznał, „Tych papierów to było tak 6-7 teczek, w tym jeden segregator. Na wierzchu było napisane <<dokumenty>>, <<korespondencja>>” (k. 167). W ocenie Sądu żaden rozsądny człowiek, nie wyrzuciłby tak istotnych rzeczy bez dokładnego ich przejrzenia. Niemożliwym jest, by S. M., jak sam wskazał – po przepracowaniu 40 lat – robiąc porządki związane z remontem, wyrzucił na śmietnik, bez przeglądania, segregatory opisane jako „dokumenty”, wiedząc, że należą do jego pasierba. Jednocześnie S. M. na zadane pytanie nie potrafił określić kiedy ten remont miał miejsce, twierdząc że „Remont robiłem na raty” – k. 167. Mylił rok, w którym pasierb wyprowadził się z mieszkania. Nadto S. M. mimo, iż nie adoptował oskarżonego, jest mężem jego matki, zatem jest osobą najbliższą dla oskarżonego i jako taki pouczony został o treści art. 182 k.p.k. Chociaż zarówno S. M., jak i P. L. (1) deklarują istniejący pomiędzy nimi konflikt, co wymyka się możliwościom obiektywnej weryfikacji, choćby już tylko z przyczyn zachowania dobrych stosunków z żoną – matką oskarżonego świadczeniowi może zależeć na uwolnieniu pasierba z poniesienia odpowiedzialności karnoskarbowej. ***Z tych wszystkich względów Sąd uznał zeznania tego świadka za niewiarygodne w całości.***

Za wiarygodne Sąd uznał zeznania W. T., bowiem jest ona osobą bezstronną, w żaden sposób nie związana z oskarżonym i nie mająca interesu w obciążaniu go. Jej zeznania były logiczne, zgodne z prowadzoną przez organ skarbowy dokumentacją, informacje związane z przedmiotem procesu miała w związku z wykonywanymi obowiązkami służbowymi.

Zastrzeżeń Sądu nie wzbudziły dokumenty materialne zgromadzone i ujawnione w sprawie. Dowody te nie dały w ocenie Sądu jakichkolwiek podstaw, by kwestionować je pod względem wiarygodności i fachowości, zostały sporządzone zgodnie z odpowiednimi przepisami, przez powołane do tego instytucje bądź funkcjonariuszy i korzystają z domniemania autentyczności oraz prawdziwości zawartych w nich oświadczeń.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 83 § 1 k.k.s. kto osobie uprawnionej do przeprowadzenia czynności sprawdzających, kontroli podatkowej, kontroli skarbowej lub czynności kontrolnych w zakresie szczególnego nadzoru podatkowego udaremnia lub utrudnia wykonanie czynności służbowej, w szczególności kto wbrew żądaniu tej osoby nie okazuje księgi lub innego dokumentu dotyczącego prowadzonej działalności gospodarczej lub księgę lub inny dokument niszczy, uszkadza, czyni bezużytecznymi, ukrywa lub usuwa, podlega karze grzywny do 720 stawek dziennych.

Odpowiedzialność karnoskarbową z powyższego artykułu ponosić będzie zatem ten, kto udaremnia bądź utrudnia wykonanie czynności służbowej osobie uprawnionej. Podmiotem uprawnionym będą osoby powołane do wykonywania czynności służbowych w zakresie dokonywania ustaleń związanych z istnieniem bądź nieistnieniem zobowiązań podatkowych, w szczególności upoważniony pracownik urzędu skarbowego, funkcjonariusz kontroli skarbowej czy też funkcjonariusz celny. Sprawca zarówno występku z art. 83 § 1 k.k.s. musi mieć świadomość utrudniania kontroli w zakresie dokonywania ustaleń związanych z podatkami, wobec czego delikty te mają charakter umyślny i można je popełnić zarówno w zamiarze bezpośrednim (dolus directus), jak i ewentualnym (dolus eventualis). Ma to być zachowanie człowieka, a nie efekt siły wyższej czy innego zdarzenia losowego (np. zniszczenie czy też uczynienie bezużyteczną księgi w wyniku powodzi, włamania czy pożaru). Czynnością sprawczą będzie zarówno udaremnianie - czyli uniemożliwianie wykonywania prawem przewidzianych czynności, jak i utrudnianie - czyli stwarzanie mniejszych bądź większych przeszkód w realizacji uprawnienia kontrolnego. Przepięstwo to może być popełnione zarówno przez działanie (np. ukrywanie księgi lub dokumentów), jak i przez zaniechanie (np. odmowa okazania księgi lub dokumentów). Ustawodawca jedynie przykładowo wskazał nieokazanie dokumentacji (księgi

lub dokumentu ewidencjonującego działalność gospodarczą) bądź jej ukrycie, zniszczenie, usunięcie, uszkodzenie czy uczynienie bezużytecznym. Należy przy tym wskazać, że okoliczność zniszczenia, uszkodzenia itp. stosownych dokumentów w części będzie miała wpływ jedynie na wymiar kary.

Przenosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy stwierdzić należy, że oskarżony P. L. (1) dopuścił się popełnienia przestępstwa z art. 83 § 1 k.k.s.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie w zasadzie był bezsporny i opierał się głównie na dokumentacji skarbowej z postępowania kontrolnego prowadzonego wobec oskarżonego przez Urząd Kontroli Skarbowej. Zeznania świadka W. T. - inspektora kontroli skarbowej oraz zebrane dokumenty, w tym w szczególności wysyłane wezwanie czy protokół kontrolny przekonują, że kontrolowany podmiot w sposób oczywisty utrudniał osobom upoważnionym przeprowadzenie czynności związanych z kontrolą w zakresie należnego za 2010 r. podatku VAT. Nie ma wątpliwości co do tego, że oskarżony P. L. (1) wiedział o toczącym się przeciwko niemu postępowaniu kontrolnym skoro odbierał kierowaną do niego korespondencję z organu skarbowego, a nawet odpisywał na nią. Pomimo, że organ wzywał P. L. (1) do przedłożenia wskazanej dokumentacji, oskarżony jej nie składał i nie miał na to przekonującego uzasadnienia. O ile można zrozumieć, że nie mógł stosownych dokumentów złożyć będąc na urlopie, o tyle niezrozumiałym jest, dlaczego nie złożył ich po powrocie z niego. Sąd nie uznał bowiem za prawdziwe wyjaśnienie, że dokumenty te zostały wyrzucone na śmietnik przez ojczyma oskarżonego. Można jedynie dodać, że nawet jeśli z jakiegoś powodu P. L. (1) nie był w ich posiadaniu, to zgodnie z wezwaniem, zobowiązany był do odtworzenia takiej dokumentacji, co również nie miało miejsca. P. L. (1) nie podejmował współpracy z organem skarbowym, pomimo że jest przedsiębiorcą i podatnikiem, a zatem ma taki obowiązek. Bezzasadnie uchylał się od obowiązku nałożonego na niego przez inspektora kontroli skarbowej, czyli osoby uprawnionej do przeprowadzenia kontroli skarbowej i nie przedkładał żądanych dokumentów. To z kolei znacznie utrudniało wykonywanie przez inspektora kontroli skarbowej czynności służbowych, gdyż wiązało się z koniecznością podjęcia przez niego szeregu czasochłonnych czynności jak choćby przesłuchaniem świadków czy uzyskaniem informacji od zagranicznej administracji podatkowej.

Dlatego oskarżony z całą pewnością popełnił zarzucany mu czyn z art. 83 § 1 k.k.s., z tym, że w ocenie Sądu, koniecznym było sprecyzowanie czasokresu, w którym oskarżony się go dopuścił. Na pierwsze wezwanie do przedstawienia dowodów z dnia 14 stycznia 2015 r., P. L. (1) odpowiedział, że dokumentację przedstawi po dniu 14 lutego 2015 r. Wobec tego postanowienie o nałożeniu kary pieniężnej zostało wydane dopiero w dniu 25 lutego 2015 r. i w ocenie organu oskarżycielskiego (który sprecyzował to na rozprawie k. 152), którą tutejszy Sąd podziela, jest to również data początkowa utrudniania przez oskarżonego przeprowadzenia kontroli.

Sąd nie dopatrył się żadnych okoliczności, które wyłączałyby możliwość przypisania oskarżonemu winy. Jest on osobą pełnoletnią, dojrzałą, poczytalną, nie działał pod wpływem błędu. Można więc było od niego wymagać zachowania zgodnego z obowiązującymi normami prawnymi, a jego postępowania nie usprawiedliwiają żadne okoliczności nadzwyczajne. Przypisanie winy oskarżonemu P. L. (1) jest więc w pełni uzasadnione. Oceniając stopień winy oskarżonego, Sąd uznał, iż oskarżony przypisanych mu czynów dopuścił się umyślnie, w zamiarze bezpośrednim.

Stopień społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynów Sąd uznał za średni, biorąc pod uwagę czas w jakim działał oskarżony oraz jego postawę.

Rozważając kwestie rodzaju i wysokość kary Sąd miał na względzie okoliczności przemawiające zarówno na korzyść oskarżonego, jak i na jego niekorzyść.

Do okoliczności obciążających zaliczyć należało działanie oskarżonego w zamiarze bezpośrednim. Okolicznością łagodząca była zaś dotychczasowa niekaralność oskarżonego.

Mając powyższe na względzie, Sąd wymierzył ***P. L. (1) karę 80 stawek dziennych grzywny po 70 złotych każda.*** Sąd stanął na stanowisku, że orzeczenie tej kary czyni zadość dyrektywom wymiaru kary, pozwalając na uświadomienie oskarżonemu naganności jego postępowania i powstrzymanie go od podjęcia analogicznych działań w przyszłości, osiągając w konsekwencji cele stawiane wymiarowi kary w zakresie prewencji szczególnej. Nadto,

zdaniem Sądu, ukształtowane w powyższy sposób orzeczenie o karze będzie stanowiło także czytelny sygnał dla członków społeczeństwa, iż popełnianie przestępstw jest nieopłacalne i każdorazowo spotka się z nieuchronną karą, powstrzymując tym samym potencjalnych sprawców przestępstw od realizacji zamiaru naruszenia prawa. W efekcie Sąd uznał, że kara to pozostaje adekwatna do stopnia winy i stopnia społecznej szkodliwości zarzuconego oskarżonemu czynu, a nadto, że uwzględnia całość dyrektyw stawianych jej wymiarowi, pozostaje karą sprawiedliwą i zgodną ze społecznym poczuciem sprawiedliwości, nie będąc ani rażąco łagodna, ani też rażąco niewspółmiernie surowa.

W punkcie II wyroku na podstawie art. 627 k.p.k. i art. 113 § 1 k.k.s. Sąd zasądził na rzecz Skarbu Państwa od oskarżonego P. L. (1) kwotę 80 złotych tytułem wydatków sądowych oraz kwotę 560 złotych na podstawie art. 3 ust. 1 ustawy z dn. 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych, uznając, iż sytuacja finansowa oskarżonego pozwala na ich uiszczenie.

SSR Agnieszka Jaźwińska